

Kladenské „těžiště“

Znáte Kladno? To město vykreslované jako černé/ocelové/uhelné, ne moc hezké, průmyslové, se září na obzoru? Pojd'te si centrum města projít s naším questem a zjistíte, že na přelomu 19. a 20. století tu vyrostlo mnoho zajímavých budov, vzkvétal kulturní a spolkový život, přihodily se události radostné i velmi bolestné. Právě takové poklady našeho města vám chceme ukázat, protože mít rád a chtít chránit můžeme právě ta místa, která dobře známe.

Quest nemusíte procházet v pořadí, jaké máte vyznačené na mapě. Zvolte si trasu podle toho, jak vám to vyhovuje. Délka trasy je cca 4 km a i s úkoly vám zabere tak 2 hodiny času. **S sebou je třeba mít obyčejnou tužku na vyplňování.** Přejeme příjemnou zábavu a radost z poznávání. Všechno to začalo tady...

1. Důl Amálie

V těchto místech bylo v roce 1858 vyhloubeno první důlní dílo Pražské železárenské společnosti. Jáma dosahovala hloubky 293 metry a uhlí se zde těžilo do roku 1896. Jméno dolu vzniklo nejspíš na počest Amálie z Fürstenberka, matky jednoho z členů správní rady Pražské železárenské společnosti. Po ukončení těžby došlo k likvidaci všech objektů a halda byla rozvezena do Sítenského údolí. Název Na Amálce však zůstal dodnes.

Úkol: Sečtěte všechna čtyři čísla z popisného čísla školy a použijte příslušné písmeno z naší abecedy. Písmeno запиšte v tajence do políčka č. 3.

2. Pomník umučeným v koncentračních táborech

Tento pískovcový pomník Obětem fašismu symbolizuje utrpení lidických žen a padlých bojovníků ilegálního hnutí na Kladensku. Postavu ženy a umírajícího spoutaného muže v nadživotní velikosti obklopují kameny s názvy koncentračních táborů, v nichž zahynuli kladensští obyvatelé. Autorem sochy je čestný občan města Kladna, sochař Ladislav Novák.

Úkol: Postavte se tváří k pomníku, obejděte ho ve směru hodinových ručiček a použijte předposlední písmeno ze čtvrtého pamětního kamene na zemi s názvem koncentračního tábora. Písmeno запиšte v tajence do políček č. 5 a 8.

3. Tiskárna

Mimořádně hodnotný dům, i přes některé pozdější necitlivé stavební úpravy, naštěstí neztratil svůj původní charakter. Pro kladenské měšťanstvo architekt Jaroslav Rössler navrhl v letech 1909 – 1914 několik vysoce kvalitních soukromých i veřejných staveb, které se řadí mezi špičkové ukázky české avantgardní architektury. Tento rodinný dům s tiskárnou známého kladenského nakladatele projektoval J. Rössler několik měsíců po návratu z Vídně v roce 1910. Architekt propojil rodinnou část domu s tiskárnou a zároveň stavbu mistrně zasadil do okolní současně vznikající zástavby. Kombinace režného cihlového zdíva a šedé omítky vychází z ducha stavitelova učitele Jana Kotěry. Vila je památkově chráněna jako kulturní památka.

Úkol: Použijte třetí písmeno z příjmení majitele tiskárny a запиšte v tajence do políček č. 13, 16 a 29.

4. Vila Libochvíle

Tento dům z roku 1900 byl postaven jako penzionát pro profesory z nedalekého gymnázia. Letopočet je také vepsán uprostřed arkýře nad oknem. Současná přestavba budovy pochází z 30. let 20. století. Svě dětství zde trávil známý malíř Cyril Bouda. Jeho otec Alois Bouda vyučoval kreslení na místním gymnáziu. Mezi okny prvního patra vynikají dekorativní sgrafitové sluneční hodiny. Vila je památkově chráněna.

Úkol: Ze jména svatého, jehož sošku můžete vidět ve výklenku na domě, použijte čtvrté písmeno a запиšte v tajence do políček č. 15 a 28.

5. Váňův kámen

Bronzové sousoší s názvem Hornictví od významného kladenského sochaře doplňuje tzv. Váňův kámen. Kámen připomíná první nález černého uhlí na území města Kladna havířem Janem Váňou v roce 1846. Pod sousoším najdeme havířský pozdrav Zdař Bůh.

Úkol: Stáňte proti soše tak, abyste viděli letopočty. Pod nohama levé sochy je jméno autora, z jehož příjmení použijte poslední písmeno a запиšte v tajence do políčka č. 23.

Více informací o questu se dozvíte zde:

Poslední zastávka: Divadlo Lampión, v mapě označeno ★
– 4 místa, kde je možné si vyzvednout herní kartu questu (budova Středočeské knihovny, Městské informační centrum, Kladenský zámek, Galerie Cyrila Boudy)

www.nsev-kladno.cz

Projekt byl finančně podpořen Středočeským krajem.

6. Procházková vila

Soukromá vila stavitele Viléma Procházky byla postavena v letech 1926–1927. Mohutná dvoupatrová rohová stavba je postavena v duchu české moderny, hlavní vchod je zajímavě řešen otevřeným schodištěm, pod ním jsou dvě kruhová okénka. Pomocí boční terasy byla vyřešena terénní nerovnost směrem do ulice Petra Bezruče, kam je situováno hlavní průčelí vily s dominantním půlkruhovým přístavkem zakončeným teráskou. Vila je památkově chráněna.

Úkol: Stůjte tak, abyste viděli hlavní vchod do vily. Z příjmení osobnosti, po které je pojmenovaná ulice, jejíž název vidíte, použijte druhé písmeno a запиšte v tajence do políček č. 18 a 24.

7. Dívčí penzionát – tzv. Egemeum

Roku 1903 sl. Marie Egemová založila Soukromý ústav pro vzdělávání učitelek a místní podnikatel K. Neumann daroval pro tyto účely nárožní dům. Roku 1905 bylo přistaveno boční křídlo. V té době nebyla, mimo učitelský ústav v Plzni, v Čechách na západ od Prahy obdobná střední škola. V roce 1921 byl ústav přeměněn na státní školu. V době nacistické okupace zde bylo shromaždiště židovských obyvatel Kladna. Odsud odjely dva transporty, ve kterých bylo 1613 lidí, konce války se dožilo jen 123 z nich.

Úkol: Spočítejte kulatá okna na věžičce. Ze slova vyjadřujícího počet, použijte poslední písmeno a запиšte v tajence do políček č. 7 a 11.

8. Divadlo

V druhé polovině 19. století rychle rostl počet obyvatel tehdy vzkvétajícího města Kladna. Díky bohatému spolkovému životu vznikl v roce 1860 v Kladně první ochotnický spolek. Potřeba vybudování divadelní budovy byla naléhavější a v roce 1915 tak byl krátce po otevření nově zbudovaného divadla ustaven stálý profesionální soubor. Kladno se tak stalo teprve čtvrtým městem, které mělo stále české divadlo.

Úkol: Po pravé straně vchodu do budovy najdete dva letopočty. Sečtěte čísla letopočtu, kdy došlo k rekonstrukci divadla a výsledné číslo Vám sdělí pozici písmena v naší abecedě. To zapíšete v tajence do políčka č. 21.

9. Dvořákovy sady

Tento park se nachází na místě bývalého kladenského hřbitova, k jehož uzavření došlo v roce 1886. Na začátku 20. století se zde pravidelně konaly promenádní koncerty. V parku najdeme pamětní desku matky Antonína Dvořáka, která byla odhalena r. 1926 na místě jejího posledního odpočinku.

Úkol: V parku najděte sochu velkého mistra kladenské filharmonie, použijte první písmeno jeho příjmení a запиšte v tajence do políček č. 10 a 14.

10. Okresní dům

Jednopatrová secesní budova z roku 1910, od r. 1954 zde sídlí knihovna. Vstup do budovy zdobí mozaika s označením Okresní dům a drobné modrozelené mozaiky zdobící téměř všechny strany budovy. Fasádu budovy zdobí arkýře se secesním květinovým vzorem.

Úkol: Přejděte přes ul. Generála Klapálka a zády stůjte k obchodu s láky a barvami. Na fasádě budovy knihovny je nápis nad postavou českého lva. Použijte poslední písmeno z druhého slova a запиšte v tajence do políček č. 2, 9, 20 a 27.

11. Sokolovna

Budova sokolovny byla postavena v letech 1895–1896. Zdejší sokolská jednota byla vůbec jednou z prvních mimopražských jednot. V čele kladenské jednoty stanul v r. 1898 kladenský starosta Ignác Hajn, který ve funkci vydržel až do zákazu Sokola za 2. světové války. Nejspíše v roce 1939 byl v budově zřízen internační tábor. Táborem prošlo přes 1000 vězňů, kteří se podíleli na stavbě budovy kladenského gestapa, pracovali v hutí Poldi a na dalších příležitostných stavbách. Jednalo se o tábor s tzv. "mírnějším" režimem.

Úkol: Z křestního jména osobnosti, jež má pamětní desku na tomto domě, запиšte páté písmeno do políčka č. 26 v tajence.

12. Bývalá tiskárna – Dům 550

Kladno se na konci 19. a začátku 20. století mohlo pyšnit bohatou nakladatelskou a tiskařskou činností. V roce 1903 v tomto domě stávala již třetí kladenská tiskárna, kterou společně založili Jaroslav Šnajdr a Otakar Janáček.

Úkol: V tomto domě se narodil klavírní virtuos. Z letopočtu roku, kdy se narodil, využijte poslední dvojčíslí. Poté použijte písmeno, které je v tomto pořadí v naší abecedě a запиšte v tajence do políček č. 12 a 19.

13. Parfumerie

V tomto neorenesančním domě sídlí již po dlouhá léta parfumerie. Dům pochází z roku 1890 a původně zde byla tiskárna a knihkupectví pana Josefa Šolce. Později byl dům přestavěn pro potřeby parfumerie v přízemí, horní patro je přizpůsobeno k bydlení. První patro domu je bohatě zdobené a členěné.

Úkol: Použijte třetí písmeno z příjmení původního majitele parfumerie a запиšte v tajence do políček č. 1, 6 a 17.

14. Státní okresní archiv

Dnešní budova Státního okresního archivu stojí na místě původní kladenské radnice. Kladenští radní zde zasedali do roku 1877. Budova se pak stala majetkem Občanské záložny a prošla řadou stavebních úprav. Dnešní podoba domu pochází z doby kolem roku 1910.

Úkol: Sečtěte obě čísla popisná na budově bývalé radnice a použijte příslušné písmeno naší abecedy. Písmeno запиšte v tajence do políček č. 4 a 22.

15. Poldihaus

Památkově chráněný Společenský dům Poldi byl postaven jako závodní hotel, kde bylo možno ubytovat členy vídeňského vedení Poldiny hutě nebo významné odběratele. Architektem domu je Josef Hoffmann, rakouský architekt moravského původu. Postaven byl z obvyklého místního materiálu, doplňky tvořily kovové prvky z Poldiny hutě. Poldihaus je jediná stavba z raného období Hoffmannovy tvorby dochovaná prakticky v původní podobě. Ve své době dům šokoval svou strohostí, vznikl v době vrcholící vídeňské secese (1902–1903). V roce 1980 se uvažovalo o jeho zbourání, naštěstí na něho upozornil jeden vídeňský historik umění v souvislosti s výstavou při příležitosti výročí J. Hoffmanna.

Úkol: Z pamětní desky na domě zjistěte, z jakého materiálu jsou cihly použité na budově Poldihausu. Použijte první písmeno materiálu cihel a запиšte v tajence do políčka č. 25.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

Tento muž se zasadil o vybudování ...TAJENKA...
v městě Kladně.

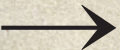
Jak zní jeho jméno a kdo to vlastně byl?

To se dozvíte na pamětní desce na nám. St. Pavla

u vstupu do Divadla Lampion

(místo v mapě označené modrou hvězdou).

Jeho podobiznu si můžete pomocí tužky
přenést do rámečku.

ABECEDA pro nápovědu: A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z